

OŠ Komandanta Staneta Dragatuš
Dragatuš 48
8343 Dragatuš

EVROPA V ŠOLI 2011/2012

PROJEKTNA NALOGA

JAZ TEBI RADOST – TI MENI MODROST

NI POMEMBNA STAROST, AMPAK SODELOVANJE

Avtorice:

Nina Helena Basarac, 9. razred

Kaja Metež, 7. razred

Ana Štajdohar, 7. razred

Mentorici:

Nataša Podhostnik, prof. slov.

Mojca Valenčak, prof. zgo. in geo.

Dragatuš, 2012

KAZALO VSEBINE

1 OPREDELITEV PROBLEMA	8
2 OPIS IDEJE	8
3 POROČILO O URESNIČITVI PROJEKTA	9
3.1 Ankete za naše dedke in babice	9
3.2 Računalniški tečaj	14
3.2.1 Pismo v Wordu	14
3.2.2 PowerPoint predstavitev	15
3.2.3 Ustvarjanje e-računa in pošiljanje e-pošte.....	16
3.2.4 Zaključek tečaja.....	17
3.2.5 Izjave naših dedkov in babic o računalniškem tečaju	17
3.2.6 Izjave projektantk (»mladih učiteljic«) o računalniškem tečaju.....	18
3.3 Delavnice ročnih spretnosti.....	19
3.3.1 Točenje medu in kuhanje voska	19
3.3.2 Kvačkanje in preja na kolovratu.....	22
3.3.3 Izjavi babice in dedka o delavnicah ročnih spretnosti.....	23
3.3.4 Mnenje sodelujočih učencev o delavnicah ročnih spretnosti	24
3.4 Obisk doma starejših občanov	26
3.4.1 Izjave starostnikov.....	29
3.4.2 Izjave mladostnikov.....	31
3.5 Tujejezična delavnica zgodovine	33
3.5.1 Izjavi babice in dedka.....	34
3.5.2 Mnenje sodelujočih učencev o tujejezični delavnici	35
4 POVZETEK	37

PRILOGE

Priloga 1 – Anketni vprašalnik (december 2011)

Priloga 2 – Vabilo na računalniški tečaj

Priloga 3 – Pismo vnuku (zgled)

Priloga 4 – Izdelki udeležencev računalniškega tečaja (pismo)

Priloga 5 – PowerPoint prosojnice (zgled)

Priloga 6 – Izdelki udeležencev računalniškega tečaja (PowerPoint prosojnice)

Priloga 7 – Vabilo s prijavnico na delavnici ročnih spretnosti

Priloga 8 – Anketni vprašalnik za udeležence delavnic ročnih spretnosti (11. 1. 2012)

Priloga 9 – Kulturni program v Domu starejših občanov Črnomelj (19. 1. 2012)

Priloga 10 – Prošnja za babico in dedka

Priloga 11 – Vabilo na tujejezično delavnico za učence (27. 1. 2012)

Priloga 12 – Anketni vprašalnik za učence od 6. do 9. razreda o tujejezični delavnici zgodovine (27. 1. 2012)

KAZALO FOTOGRAFIJ

Fotografija 1: Nina Helena Basarac. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.).....	14
Fotografija 2: Udeleženci pišejo pismo. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.).....	14
Fotografija 3: Dedek se navaja na tipkovnico. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	14
Fotografija 4: Nina pomaga. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	15
Fotografija 5: Kaja Metež. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.).....	15
Fotografija 6 in fotografija 7: Izdelava PP-prosojnice. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 5. 1. 2012.).....	15
Fotografija 8: Ana predstavlja. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.)	16
Fotografija 9: Izdelava e-računa. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 5. 1. 2012.)	16
Fotografija 10: Pošiljanje e-pošte. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	16
Fotografija 11: Skupinska slika. (Fotografirala: Silvija Špehar, 5. 1. 2012.)	17
Fotografija 12: Vlado Matkovič. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.)	17
Fotografija 13: Alojz Žvab. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	17
Fotografija 14: Kristina Metež. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	17
Fotografija 15 in fotografija 16: Jožica in Franc Derganc. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)	18

Fotografija 17 in fotografija 18: Učenca iz valovite lepenke izrezujeta model za svečo. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)	19
Fotografija 19 in fotografija 20: Učenci zvijajo lepenko. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)	19
Fotografija 21 in fotografija 22: Modeli za svečo dobivajo končno podobo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.).....	20
Fotografija 23: PowerPoint predstavitev. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.)	20
Fotografija 24 in fotografija 25: Dedek daje nasvete. (Fotografirala: Nina H. Basarac, 11. 1. 2012.)	20
Fotografija 26 in fotografija 27: S pomočjo dedka so nastale lepe in dišeče sveče. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.).....	21
Fotografija 28 in fotografija 29: Vsak učenec s svojo svečko. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 12. 1. 2012.).....	21
Fotografija 30 in fotografija 31: Babica in vnukinja sta predstavili ljudski običaj – kvačkanje. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.).....	22
Fotografija 32 in fotografija 33: Učenki kvačkata. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.)	22
Fotografija 34 in fotografija 35: Učenki predeta na kolovratu. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.).....	23
Fotografija 36: Skupinska slika. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 11. 1. 2012.).....	23
Fotografija 37: Kristina Metež. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.)	23
Fotografija 38: Andrej Peter Štajdohar. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)....	24
Fotografija 39 in fotografija 40: Direktor g. Milan Krajnc in njegovo vabilo. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)	26
Fotografija 41 in fotografija 42: Ana in Tadej nastopata. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)	26
Fotografija 43 in fotografija 44: Tamburaši in pevka. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)	27
Fotografija 45 in fotografija 46: Kaja in Veronika nastopata. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.).....	27

Fotografija 47 in fotografija 48: Starostniki med ogledom kulturnega programa. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)	27
Fotografija 49 in fotografija 50: Družabne igre. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)	28
Fotografija 51 in fotografija 52: Starejši in mlajši se povezujejo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 19. 1. 2012.)	28
Fotografija 53 in fotografija 54: Starejši in mlajši se dobro razumejo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 19. 1. 2012.)	28
Fotografija 55: Tadej in oboževalke. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 19. 1. 2012.)	29
Fotografija 56 in fotografija 57: Skupinski slike. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 19. 1. 2012.)	29
Fotografija 58: Starostniki. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)	29
Fotografija 59: Mladostniki in mentorici. (Fotografiral: Alojz Puhek, 19. 1. 2012.)	31
Fotografija 60 in fotografija 61: Učenci pridno poslušajo. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)	33
Fotografija 62: Prevajalca Nina in Jakob. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)	33
Fotografija 63 in fotografija 64: Predmeti iz Napoleonovega časa. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)	33
Fotografija 65 in fotografija 66: Aljaž kot Napoleonov vojak. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)	34
Fotografija 67: Skupinska slika. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)	34
Fotografija 68: Dennis Wraight. (Fotografirala: Kaja Metež, 27. 1. 2012.)	34
Fotografija 69: Gill Wraight. (Fotografirala: Kaja Metež, 27. 1. 2012.)	35

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Starost anketirancev.	9
Graf 2: Prosti čas anketirancev.	10
Graf 3: Čas aktivnosti anketirancev.	10
Graf 4: Druženje anketirancev s svojimi vnuki.....	11

Graf 5: Ali spodbujate otroke k aktivnostim?	11
Graf 6: Posebni običaji anketirancev.	12
Graf 7: Obisk šole.....	13
Graf 8 in graf 9: Ali si se v delavnicah kaj naučil/-a?.....	24
Graf 10 in graf 11: Ti je bilo všeč?	25
Graf 12 in graf 13: Bi želel/-a še več delavnic, kjer dedki in babice predstavljajo ljudski običaj?	25
Graf 14: Ali ti je bilo na delavnici všeč?	35

KAZALO USTNIH SPOROČIL

Vlado Matkovič, ustno sporočilo 1, 6. 1. 2012.	17
Alojz Žvab, ustno sporočilo 2, 6. 1. 2012.	17
Kristina Metež, ustno sporočilo 3, 10. 1. 2012.	17
Jožica in Franc Derganc, ustno sporočilo 4, 11. 1. 2012.	18
Nina Helena Basarac, ustno sporočilo 5, 7. 1. 2012.	18
Kaja Metež, ustno sporočilo 6, 7. 1. 2012.	18
Ana Štajdohar, ustno sporočilo 7, 7. 1. 2012.	18
Kristina Metež, ustno sporočilo 8, 13. 1. 2012.	23
Andrej Peter Štajdohar, ustno sporočilo 9, 14. 1. 2012.	24
Veronika Špiler, ustno sporočilo 10, 19. 1. 2012.	29
Marija Kobetič, ustno sporočilo 11, 19. 1. 2012.	30
Marija Ivanetič, ustno sporočilo 12, 19. 1. 2012.	30
Peter Ambrožič, ustno sporočilo 13, 19. 1. 2012.	30
Angelika Starešinič, ustno sporočilo 14, 19. 1. 2012.	30
Ana Švajger, ustno sporočilo 15, 19. 1. 2012.	30
Ludovik Kobe, ustno sporočilo 16, 19. 1. 2012.	30

Jakob Bahor, ustno sporočilo 17, 19. 1. 2012.	30
Frančiška Malenšek, ustno sporočilo 18, 19. 1. 2012.	30
Marija Medic, ustno sporočilo 19, 19. 1. 2012.	30
Ivana Cvitkovič, ustno sporočilo 20, 19. 1. 2012.	30
Katarina Petrič, ustno sporočilo 21, 19. 1. 2012.	30
Malka Povše, ustno sporočilo 22, 19. 1. 2012.	31
Fanika Puhek, ustno sporočilo 23, 19. 1. 2012.	31
Ana Žunič, ustno sporočilo 24, 19. 1. 2012.	31
Luka Kuzma, ustno sporočilo 25, 23. 1. 2012.	31
Nina Helena Basarac, ustno sporočilo 26, 23. 1. 2012.	31
Nuša Simonič, ustno sporočilo 27, 23. 1. 2012.	31
Ana Štajdohar, ustno sporočilo 28, 23. 1. 2012.	32
Kaja Metež, ustno sporočilo 29, 23. 1. 2012.	32
Veronika Plut, ustno sporočilo 30, 23. 1. 2012.	32
Eva Puhek, ustno sporočilo 31, 23. 1. 2012.	32
Tadej Žagar, ustno sporočilo 32, 23. 1. 2012.	32
Dennis Wraight, ustno sporočilo 33, 27. 1. 2012.	34
Gill Wraight, ustno sporočilo 34, 27. 1. 2012.	35

1 OPREDELITEV PROBLEMA

Leto 2012 je Evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijskega sodelovanja. Staranje naj bi bilo aktivno, zdravo, dostojno in prijetno. V družbi, v kateri število starejših hitro narašča, pomeni aktivno staranje tudi solidarnostno vez med generacijami.

V starostnikih pogosto vidimo breme za mlajše ljudi. In vendar so današnji starejši veliko bolj zdravi kot prejšnje generacije, njihovo znanje in izkušnje pa so lahko mlajšim v dragoceno pomoč in podporo.

Starejši lahko z medgeneracijskim sodelovanjem pridobijo pozitivno energijo in optimizem, ki ju mednje prinesejo mladi, ter nova znanja, predvsem pri rabi računalnika in komunikacijske tehnologije. Na drugi strani pa lahko mladi od starejših skozi izkustveno učenje usvojijo nova znanja in veščine, predvsem različne spretnosti za vsakdanje življenje, boljše poznavanje zgodovine, razvijejo koristne socialne veščine, okrepijo sposobnost empatije, strpnost, potrpežljivost, odpravijo marsikateri predsodek do starejših.

Medgeneracijsko sodelovanje se odvija tudi na naši šoli. Že vrsto let učenci obiskujejo dom starejših občanov in za oskrbovance pripravijo razne glasbene, plesne, pevske točke, skupaj z njimi urijo svoje ročne spretnosti in jim krepijo spomin z različnimi družabnimi igrami. Prav tako našo šolo obiskujejo upokojeni dedki in babice, ki našim učencem v delavnicah predstavijo svoje znanje in spretnosti.

2 OPIS IDEJE

Na naši šoli smo se začele ukvarjati s projektom decembra 2011.

Projektantke in mentorici smo se odločile, da se v okviru projektne naloge z naslovom *Jaz tebi radost – ti meni modrost: Ni pomembna starost, ampak sodelovanje* povežemo z generacijo naših dedkov in babic.

Pred pričetkom izvajanja smo si zastavile projektni načrt.

Decembra bomo razdelile ankete učencem od 6. do 9. razreda (skupaj 39 učencev). Ankete bodo razdelili svojim starim staršem, nato pa bomo izpolnjene ankete analizirale.

Na naši šoli bomo organizirale računalniški tečaj za naše dedke in babice. Naučile jih bomo osnove računalniškega opismenjevanja (Word, PowerPoint, e-pošta). Ob koncu tečaja bomo zbrale izjave udeležencev in »mladih učiteljic«.

Nadalje bomo priredile delavnice (točenje medu in kuhanje voska ter kvačkanje in delo na kolovratu). Udeležili se jih bodo učenci od 6. do 9. razreda. Na koncu bomo razdelile

anketo sodelujočim učencem. Tudi to anketo bomo analizirale, dodale pa bomo tudi izjave mentorjev teh delavnic.

Učenci od 6. do 9. razreda bomo obiskali dom starejših občanov v bližnjem kraju. Za oskrbovance bomo pripravili kulturni program, nato pa bomo izvedli medgeneracijsko radost in modrost. Upokojenci in učenci bodo podali izjave o tem dogodku.

Organizirale bomo tudi tujejezično delavnico zgodovine za učence od 6. do 9. razreda, kjer bosta upokojena Angleža z Belčjega Vrha v angleškem jeziku predstavila Napoleonovo dobo in življenje. Upokojenca bosta podala izjavi, učenci pa bodo znova izpolnili anketni vprašalnik.

Naš namen je, da medgeneracijska pomoč na naši šoli in v njeni okolici zaživi še v večji meri. Posledično bi bili starejši aktivnejši in bi se počutili koristnejše, mlajši pa bi od njih pridobili nova znanja in spretnosti.

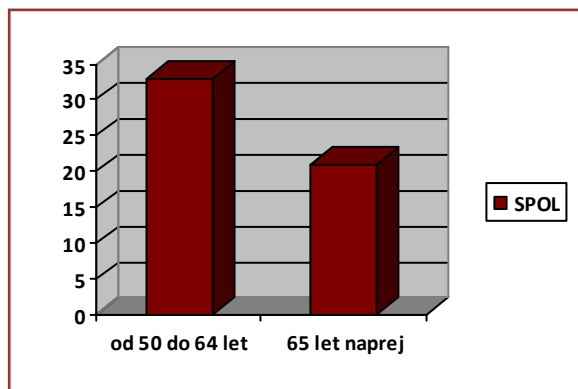
Naš cilj je, da bi bili naši dedki in babice bolj zadovoljni z življenjem, da bi se čutili povezani z družbo in imeli občutek, da je nekomu mar zanje. Mlajši pa bi vzpostavili spoštljiv odnos do tradicije in kulturnih vrednot starejših, spoznali način življenja svojih dedkov in babic ter pridobili na samostojnosti.

3 POROČILO O URESNIČITVI PROJEKTA

3.1 Ankete za naše dedke in babice

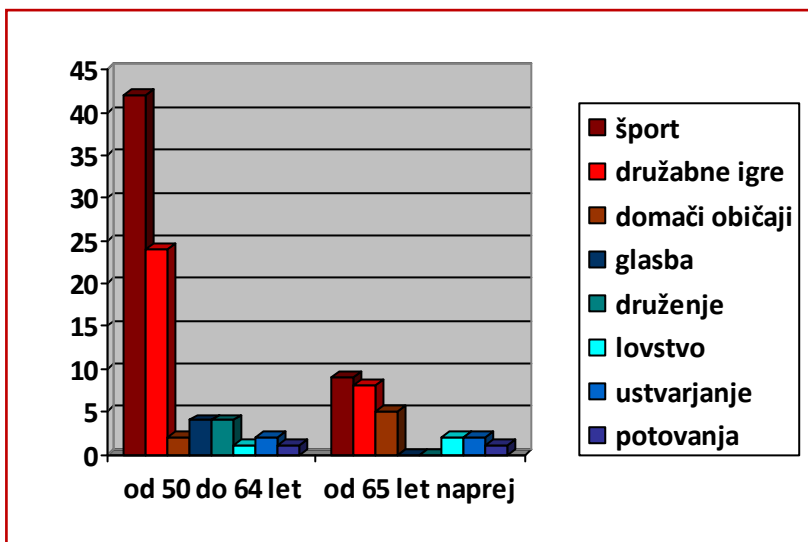
Raziskovalke smo decembra 2011 sestavile anketo (*Priloga 1*), ki smo jo kasneje razdelile med učence od 6. do 9. razreda (skupno število učencev je 39). Vsak učenec je dobil dve anketi, za babico in dedka. Razdelile smo 78 anket. Od tega jih je bilo vrnjenih 54. Ankete smo nato razdelile v dve skupini. V prvo skupino smo uvrstile anketirance, stare od 50 do 64 let, v drugo skupino pa anketirance, stare od 65 let naprej. Odgovore smo analizirale po dveh skupinah. Analiza je predstavljena v nadaljevanju.

Graf 1: Starost anketirancev.



Anketirali smo 54 ljudi, od tega jih je 33 ali 61 % starih od 50 do 64 let. Starejših od 65 let je 21 ali 39 % ljudi.

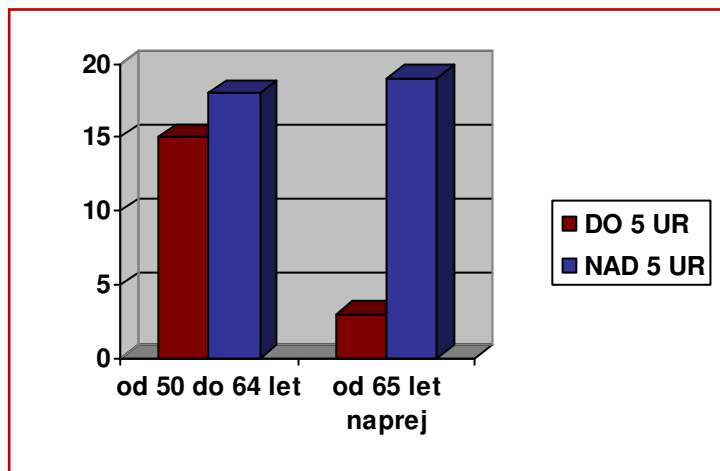
Graf 2: Prosti čas anketirancev.



Anketiranci so podali svoje mnenje o tem, s čim se ukvarjajo v prostem času. Z grafa 2 lahko sklepamo, da so športno bolj aktivni mlajši. Tudi družabnim igram mlajši posvečajo več pozornosti. Nasprotno pa starejši ohranjajo ljudske običaje v večji meri kot mlajši. Mlajši se bolj posvečajo glasbi in druženju. Ustvarjanju in potovanjem dajejo poudarek oboji v enaki meri.

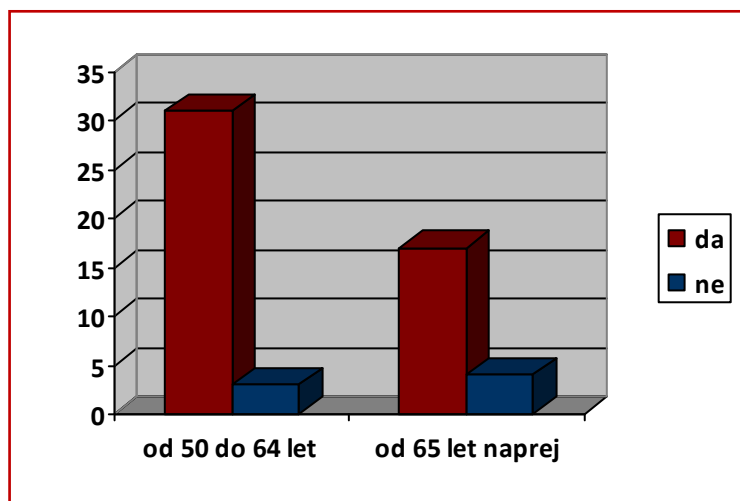
Na vprašanje, s čim se ukvarjajo anketiranci v prostem času, so nekateri podali še druge odgovore: sprehodi (14), spanje (3), vrt (2), sprehajanje psa (2), branje (2), dela okoli hiše (1), ribolov (1), hišna dela (1), igranje na instrument (1), ročna dela (1), peka (1).

Graf 3: Čas aktivnosti anketirancev.



Z grafa 3 vidimo, da je 45 % ali 15 ljudi, starih od 50 do 64 let, med dnevom aktivnih manj kot 5 ur, 55 % ali 18 ljudi je med dnevom aktivnih več kot 5 ur. 14 % ali 3 ljudje, starejši od 65 let, so med dnevom aktivni manj kot 5 ur, 86 % ali 19 ljudi, starejših od 65 let, pa je med dnevom aktivnih več kot 5 ur.

Graf 4: Druženje anketirancev s svojimi vnuki.

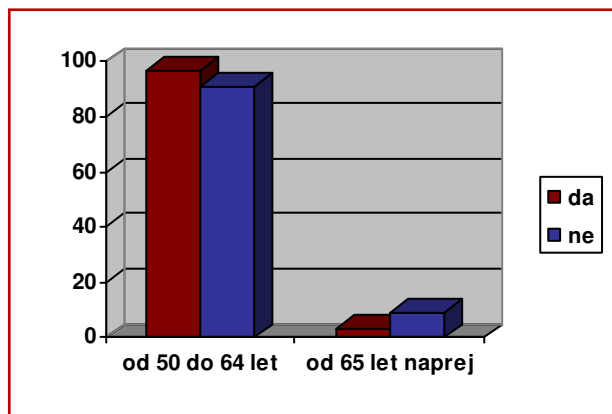


Z grafa 4 lahko sklepamo, da se 91 % ali 31 mlajših oseb družijo s svojimi vnuki, med starejšimi od 65 let je teh 17 ali 81 %.

Starejši od 65 let so v večini navedli, da se z vnuki družijo 10 ur na teden, nekateri pa so navedli, da se s svojimi vnuki družijo 80, 30, 8 ali 3 ure na teden.

Mlajši anketiranci se v večini s svojimi vnuki družijo 20 ur na teden, ostali so navedli sledeče število ur druženja: 6, 15, 2, 87, 1/2, 10, 100, 4, 7, 35, 12, 14, 25 in 55 ur.

Graf 5: Ali spodbujate otroke k aktivnostim?



Z zgornjega grafa je razvidno, da 97 % anketirancev, ki so stari od 50 do 64 let, kar je 32 izmed vseh, spodbuja otroke k aktivnostim, le eden (3 %) pa ne. Pri starejših od 65 let 91 % (19 anketirancev) tudi spodbuja otroke k aktivnostim, dva (9 %) pa ne.

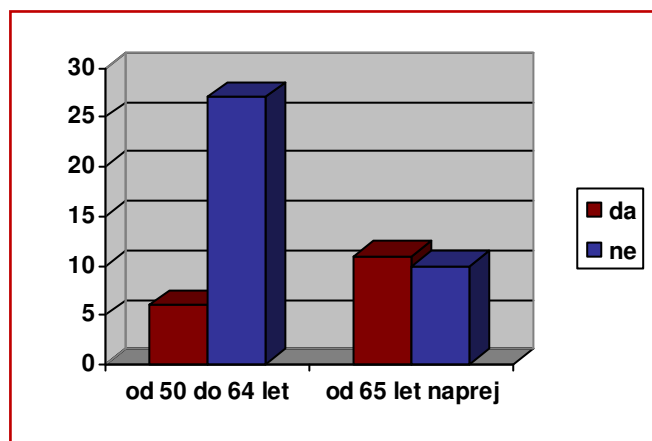
Na vprašanje, h katerim aktivnostim spodbujajo svoje vnuke, so anketiranci, stari od 50 do 64 let, odgovorili:

kartanje (9), nogomet (8), kolesarjenje (7), pohodništvo (7), tek (6), košarka (4), druženje (4), človek, ne jezi se (4), druge družabne igre (4), monopoli (3), šah (2), odbojka (2), gobelini in vezenje (2), tenis (2), violina (2), puzzle (1), fitnes (1), golf (1), namizni tenis (1), smučanje (1), rolanje (1), badminton (1), ustvarjanje nakita (1), slikanje (1), skakanje s kolebnico (1), petje (1), kitara (1), klavir (1), plavanje (1), potovanja (1).

Anketiranci, stari od 65 let naprej, so odgovorili:

hoja (5), kartanje (2), tek (2), človek, ne jezi se (2), ročna dela (2), lovstvo (2), nogomet (1), kolesarjenje (1), šah (1), potovanja (1), puzzle (1), domine (1), 4 v vrsto (1), kuhanje (1), delo na kmetiji (1), čebelarstvo (1).

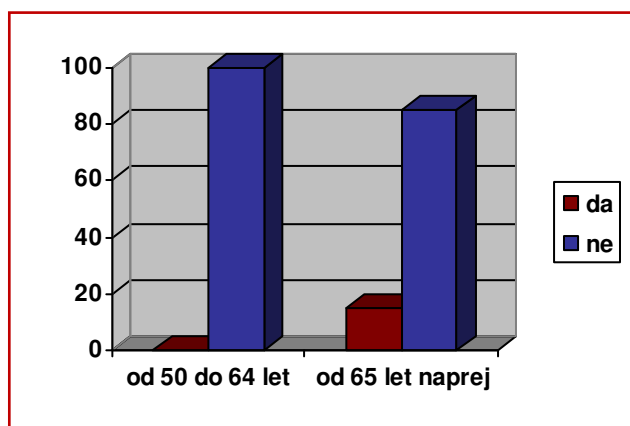
Graf 6: Posebni običaji anketirancev.



18 % ali 6 ljudi, starih od 50 do 64 let, se ukvarja s posebnimi običaji, 82 % ali 27 pa ne. Pri ljudeh, starih nad 65 let, se s posebnimi običaji ukvarja 52 % ali 11 ljudi, 48 % ali 10 ljudi pa ne poznajo nobenega posebnega običaja in se ne ukvarja z njim.

Ljudje poznajo naslednje običaje: kurentovanje, šivanje, družinski običaj, barvanje pirhov, žegnanje, razbijanje pirhov, martinovanje, pletenje, kvačkanje, preja, ličkanje koruze in čebelarjenje.

Graf 7: Obisk šole.



100 % ali 33 ljudi, starih od 50 do 64 let, ne bi prišlo na našo šolo in predstavilo svojih posebnih običajev, pri starejših od 65 let bi jih 15 % ali 3 hoteli predstaviti svoje običaje našim učencem, 85 % ali 19 pa ne. **Te tri bomo tudi povabile na našo šolo.**

Povzetek anketne analize

Z anketno analizo smo ugotovile, da so naši babice in dedki še vedno zelo aktivni, saj se v prostem času ukvarjajo z različnimi aktivnostmi. Večina od njih je aktivnih več kot 5 ur na dan.

Anketiranci se veliko ukvarjajo tudi s svojimi vnuki in jih spodbujajo k različnim dejavnostim. Z njimi povprečno preživijo od 10 do 20 ur na teden. Ugotovile smo, da starejši kot so babice in dedki, več časa porabijo, da svoje vnuke naučijo kakšnega ljudskega običaja, mlajši so, bolj vnuke usmerjajo v šport.

Zanimivo je tudi dejstvo, da se večina starejših anketirancev še vedno ukvarja z ljudskimi običaji in tako ohranjajo ljudsko tradicijo, medtem ko se z njimi ukvarja le tretjina mlajših.

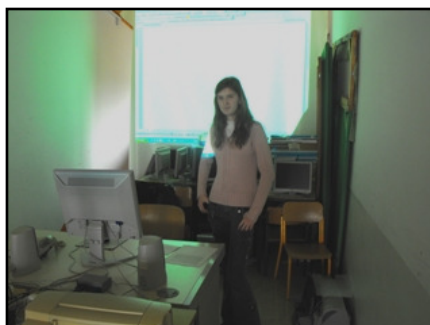
Malo smo bile razočarane, ker nobeden od mlajših anketirancev ne bi želel priti na našo šolo in predstaviti ljudskega običaja, s katerim se ukvarja. S tem smo učenci prikrajšani za modrost, ki jo poznajo naši dedki in babice. Glede na dejstvo, da se starejši še vedno v več kot polovici primerov ukvarjajo z različnimi ljudskimi običaji, smo bile prav tako razočarane, ker se je od njih le peščica javila, da nas pride obiskat na šolo.

Zelo nas je razveselilo, ko so se trije od starejših anketirancev javili, da bodo prišli na našo šolo in z nami delili svoje izkušnje.

3.2 Računalniški tečaj

Projektantke smo sestavile vabilo (*Priloga 2*) in ga razposlale našim dedkom in babicam. Prisotnost je potrdilo osem oseb, tečaja pa se jih je udeležilo pet. Računalniški tečaj smo organizirale 5. 1. 2012 v šolski računalniški učilnici. Predstavile smo jim osnovne funkcije računalnika. Napisali so pismo v Wordu, izdelali so prosojnice v PowerPointu in naredili svojo e-pošto ter svojim vnukom poslali e-pismo.

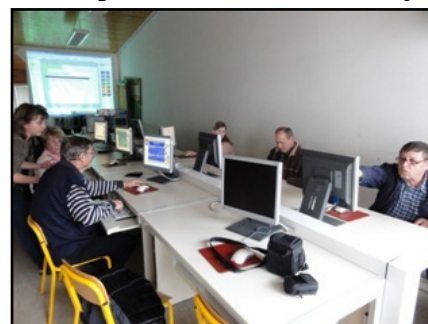
3.2.1 Pismo v Wordu



Projektantka Nina je doma sestavila primer pisma vnuku (*Priloga 3*), ki ga je predstavila udeležencem. Na tečaju jih je naučila rokovanja z računalniško miško in tipkovnico ter osnovnih funkcij Worda.

Fotografija 1: Nina Helena Basarac. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

Predstavila je temeljne funkcije tipkovnice, kot so odstavek, presledek, ločila, brisanje, velike črke, številke, in miške, nato pa v urejevalniku besedil vrste in velikost pisave, vrste poravnave, barvo in debelino pisave, velikost dokumenta ter razmik med vrsticami. Udeleženci so bili na začetku okorni, kasneje pa so že začeli razumevati svet računalništva.



Fotografija 2: Udeleženci pišejo pismo. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.)



Prav tako je pojasnila zgradbo pisma, nato pa je udeležencem dala nalogo, naj vsak napiše pismo vnuku oz. vnukinji.

Fotografija 3: Dedek se navaja na tipkovnico. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

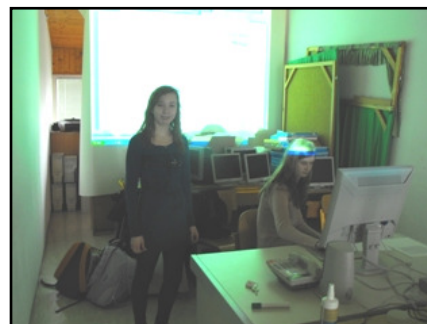
Delo je potekalo brez večjih težav, če pa so nastopile, smo jim projektantke urno priskočile na pomoč. Vsak udeleženec je napisal svoje pismo (*Priloga 4*).



Fotografija 4: Nina pomaga. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

3.2.2 PowerPoint predstavitev

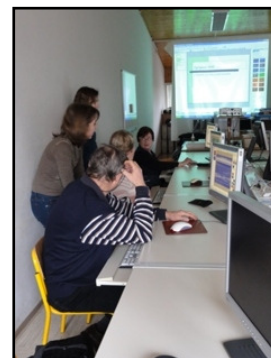
Kaja je predstavila osnove PowerPointa. Pokazala je, kako spremeniti ozadje, narediti nov diapozitiv, vstaviti in oblikovati slike ter vklopiti samodejno predvajanje diapozitivov. Doma je sestavila PowerPoint prosojnice (*Priloga 5*), ki jih je predstavila udeležencem.



Fotografija 5: Kaja Metež. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

Udeleženci so si sami naredili svoje PP-prosojnice. Uredili so naslovnico, ozadje, vstavili slike, ki so jih poiskali na spletu. Na spletu so poiskali podatke o njihovi izbrani temi, nato pa so na PP-prosojnici naredili hiperpovezavo te spletne strani. Naredili so tudi samodejno predvajanje svojih prosojnic.

Sprva so imeli nekoliko težav, z našo pomočjo pa so uspešno ustvarili svoje PP-prosojnice (*Priloga 6*).



Fotografija 6 in fotografija 7: Izdelava PP-prosojnic. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 5. 1. 2012.)

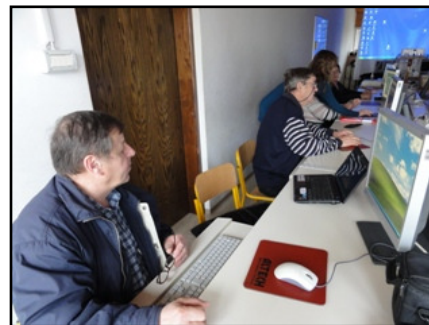
3.2.3 Ustvarjanje e-računa in pošiljanje e-pošte



Ana je razložila, da je e-pošta elektronski poštni nabiralnik, s pomočjo katerega lahko pošiljamo in prejemamo e-pošto. Pokazala jim je, kako ustvarimo e-račun in pošljemo e-pošto.

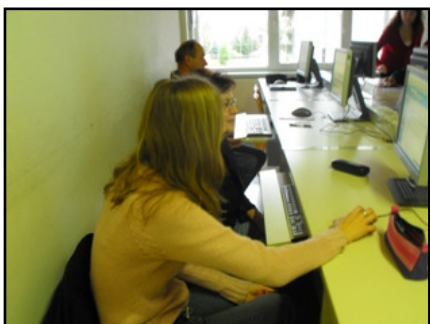
Fotografija 8: Ana predstavlja. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.)

Ana jim je razložila postopek izdelave e-računa. Najprej so odprli spletni brskalnik in kliknili na gmail. Nato so kliknili na ikono ustvarite račun, napisali svoje podatke, in sicer ime in priimek, ter si izmislili svoje uporabniško ime in geslo. Po želji so napisali svoj datum rojstva, spol in telefonsko številko. Nato so obkljukali, da se strinjajo z Googlovimi pogoji storitve in pravilnikom o zasebnosti. Ko so vpisali vse potrebno, so se vpisali na svoj e-račun.



Fotografija 9: Izdelava e-računa. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 5. 1. 2012.)

Njihova naslednja naloga je bila, da pošljejo pismo in PP-prosojnice svojim vnukom. Na svoji e-pošti so v prvo vrstico napisali e-naslov vnuka, v drugo so napisali zadevo, v največjem okvirčku so dodali kratek pozdrav in podpis. Nato so pripeli svoje pismo in PP-prosojnice s klikom na priponko in izbiro želene datoteke ter poslali s pritiskom na ikono pošlji.



Fotografija 10: Pošiljanje e-pošte. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

3.2.4 Zaključek tečaja



Ob koncu smo se posladkali s čokoladami. Upamo, da bodo naši dedki in babici pridobljeno znanje uporabljali v vsakdanjem življenju in da jih bo računalniško znanje še bolj zbližalo z mlajšimi generacijami.

Fotografija 11: Skupinska slika. (Fotografirala: Silvija Špehar, 5. 1. 2012.)

3.2.5 Izjave naših dedkov in babic o računalniškem tečaju



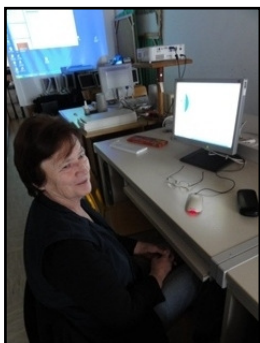
»Imel sem se super in veliko sem se naučil. S PowerPoint prosojnico sem obujal stare spomine, ko sem bil v Nemčiji. Upam, da bo še kdaj kaj podobnega organizirano, saj sem pripravljen spoznavati tehnologijo 21. stoletja.« (Vlado Matkovič, ustno sporočilo 1, 6. 1. 2012.)

Fotografija 12: Vlado Matkovič. (Fotografirala: Kaja Metež, 5. 1. 2012.)



»Imel sem se zelo lepo. Užival sem pri vsaki predstavitvi. Če bo še kakšna predstavitev (upam, da bo), bom z največjim veseljem prišel.« (Alojz Žvab, ustno sporočilo 2, 6. 1. 2012.)

Fotografija 13: Alojz Žvab. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)



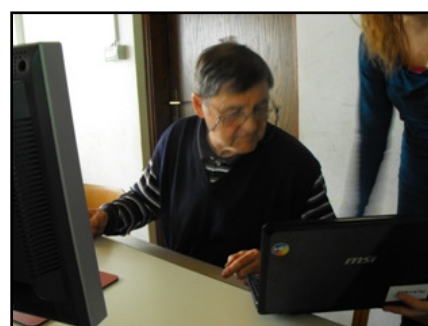
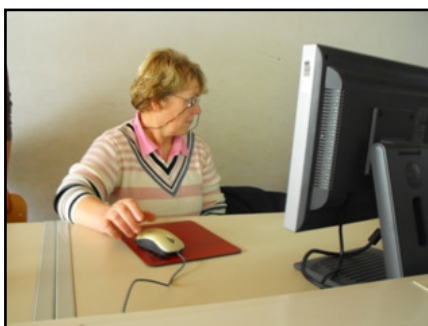
»Bilo je lepo, zanimivo, zabavno ter poučno. Veliko sem se naučila. Bilo je tudi nekaj novega in smešnega, kajti nekatere "učiteljice" so bile zelo mlade.« (Kristina Metež, ustno sporočilo 3, 10. 1. 2012.)

Fotografija 14: Kristina Metež. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

»5. januarja 2012 sva se odzvala povabilu vnučkinje Ane in se udeležila učne ure v znanju računalništva na OŠ Dragatuš. Prvič sva bila na čem podobnem in bilo nama je zelo zanimivo in poučno. "Mlade učiteljice" so nas naučile veliko novega, zlasti pa: kako napisati pismo, kako narediti PP-prosojnico, kako narediti e-račun.

Prej nisva vedela nič od tega, po tej uri pa sva že skoraj obvladala tipkovnico in miško. Prvič sva od doma poslala e-pošto s priponko.

Upava, da bo še kakšna predstavitev o tej ali kakšni drugi zanimivi temi. Zelo lepo je namreč sprejemati pomoč mladih "učenjakov" na področjih, ki jih oni bolje obvladajo kot mi.« (Jožica in Franc Derganc, ustno sporočilo 4, 11. 1. 2012.)



Fotografija 15 in fotografija 16: Jožica in Franc Derganc. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 5. 1. 2012.)

3.2.6 Izjave projektantk (»mladih učiteljic«) o računalniškem tečaju

Nina Helena Basarac: »Na računalniškem tečaju mi je bilo zelo všeč, predvsem pa se mi je zdelo zanimivo spoznavanje sveta starejših v odnosu do računalništva. Razburljivo se je bilo zopet učiti osnovnih računalniških funkcij z dedki in babicami, ki so tečaj sprejeli z odprtimi rokami.« (Nina Helena Basarac, ustno sporočilo 5, 7. 1. 2012.)

Kaja Metež: »Bilo je zanimivo poučevati starejše. To sem prvič poskusila, ampak mi ni žal, kajti imeli smo se zelo lepo. Starejšim smo pokazale, kako uporabljati Word, gmail, jaz pa sem predstavila PowerPoint. Kasneje je vsak naredil svoj "izdelek". Vem, da so se tudi "učenci" zabavali, kajti veselje je bilo tako rekoč "povsod okoli nas". (Kaja Metež, ustno sporočilo 6, 7. 1. 2012.)

Ana Štajdohar: »Imela sem se super in tudi sama sem se nekaj naučila. Ugotovila sem, da je težko biti učitelj, a hkrati zanimivo. Lepo mi je bilo pomagati starejšim in upam, da bomo še kdaj organizirale kaj podobnega.« (Ana Štajdohar, ustno sporočilo 7, 7. 1. 2012.)

3.3 Delavnice ročnih spretnosti

Na podlagi decembrske ankete smo na šolo povabile dedka in babico, ki sta nam predstavila točenje medu, kuhanje voska, delo na kolovratu, izdelavo volnenih cofkov in kvačkanje. Za delavnice smo izdale tudi vabilo s prijavnico (*Priloga 7*), s katerim smo k sodelovanju povabile učence predmetne stopnje. Delavnice smo izvedli 11. 1. 2012.

3.3.1 Točenje medu in kuhanje voska

Učenci so morali na začetku iz valovite lepenke izdelati model za svečo. Narisali so modele na lepenko v svoji najljubši barvi. Uporabili so rdečo, zeleno in modro barvo lepenke, iz katere so izrezali pravokotnik in krog.



Fotografija 17 in fotografija 18: Učenca iz valovite lepenke izrezujeta model za svečo. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)

Pravokotnike so zvali in zlepili v valj. Nanj so prilepili podstavek v obliki kroga. S širokim lepilnim trakom so morali model dobro oblepiti, da ne bo prepuščal voska.



Fotografija 19 in fotografija 20: Učenci zvijajo lepenko. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)

Učenci so z zanimanjem in veseljem sodelovali pri izdelavi svojih modelov za svečke. Delo je potekalo v prijetnem vzdušju. Učenci so si med seboj pomagali, zato so tudi hitreje končali.



Fotografija 21 in fotografija 22: Modeli za svečo dobivajo končno podobo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.)



Po izdelavi modela smo nadaljevali s predstavitvijo točenja medu. Vnukinja je pripravila PP-predstavitev, dedek pa je s seboj prinesel pripomočke, ki jih čebelarji uporabljajo pri postopku točenja medu. Učenci so po predstavitvi postavljali vprašanja, na katera je dedek izčrpno odgovarjal.

Fotografija 23: PowerPoint predstavitev. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.)

Po predstavitvi smo odšli v gospodinjsko učilnico, kjer smo v dveh loncih raztopili vosek pri 40° C. Raztopljen vosek smo vlili v prej izdelane modele. Vanj smo položili stenj.



Fotografija 24 in fotografija 25: Dedek daje nasvete. (Fotografirala: Nina H. Basarac, 11. 1. 2012.)

Pri marsikaterem učencu, ki ni dovolj dobro oblepil modela, je tekoči vosek uhajal skozi špranje. Vosek se je čez noč strdil. Nastale so večje in manjše sveče, različnih barv in vonjev.



Fotografija 26 in fotografija 27: S pomočjo dedka so nastale lepe in dišeče sveče. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.)

Učenci so bili zadovoljni s končnimi izdelki. Svoje ulite svečke so naslednji dan, ko se je vosek ohladil, vzeli iz lepenke, nato pa so jih odnesli domov. Bili so hvaležni dedku, da jih je naučil veliko novega.



Fotografija 28 in fotografija 29: Vsak učenec s svojo svečko. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 12. 1. 2012.)

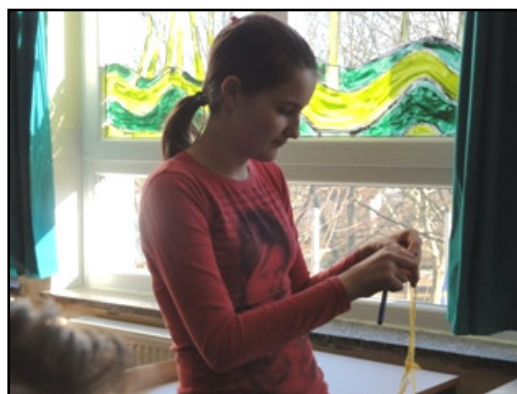
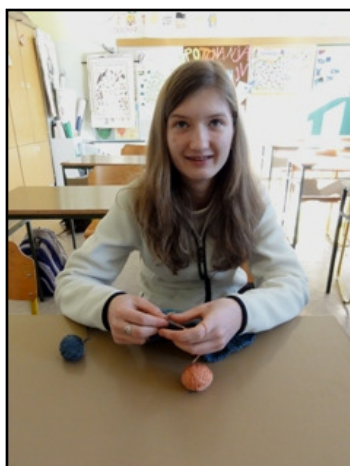
3.3.2 Kvačkanje in preja na kolovratu

V drugi delavnici sta predstavljali babica in njena vnukinja. Predstavili sta kvačkanje, delo na kolovratu in izdelavo volnenih cofkov. S seboj sta prinesli pisano volno, kvačke različnih velikosti, šivanke, modelčke za cofke in kolovrat s prejo.



Fotografija 30 in fotografija 31: Babica in vnukinja sta predstavili ljudski običaj – kvačkanje. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 11. 1. 2012.)

Učenki sta uživali v kvačkanju. Povedali sta, da sta se osnov kvačkanja naučili že od svojih starih staršev in staršev. Na delavnici sta svoje znanje utrdili in ga nadgradili.



Fotografija 32 in fotografija 33: Učenki kvačkata. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.)

Babica je povedala, da je kolovrat, ki ga je prinesla s seboj, starejši od 200 let in je v njeni družini v uporabi že več kot pet generacij. Praktično je pokazala izdelavo preje iz ovčje volne, ki jo uporablja le še za izdelavo razstavnih izdelkov. Učenke so tudi same poskusile delati na kolovratu.



Fotografija 34 in fotografija 35: Učenki predeta na kolovratu. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.)



Fotografija 36: Skupinska slika. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 11. 1. 2012.)

Ob koncu smo se posladkale s čokolado. Vse smo se naučile nekaj več. Učenke so spoznale, da je druženje z babico nadvse koristno, babica pa, da je druženje z mlajšimi predvsem radostno. Učenke so se zelo navdušile nad ročnimi deli, ki so jih poznale naše babice.

3.3.3 Izjavi babice in dedka o delavnicah ročnih spretnosti



Fotografija 37: Kristina Metež. (Fotografirala: Kaja Metež, 11. 1. 2012.)

»Zabavno je bilo gledati mlada dekleta pri učenju starih običajev. Vem, da tega niso vajena, ampak so vseeno z veseljem gledala in poslušala. Mislim, da so se veliko naučila.« (Kristina Metež, ustno sporočilo 8, 13. 1. 2012.)

»Imel sem se lepo in bilo mi je všeč, da so me učenci pridno poslušali. Na kratko sem predstavil točenje medu, po tem pa smo skupaj z učenci vlivali svečke. Tako kot tudi meni, je bilo učencem bolj všeč kuhanje



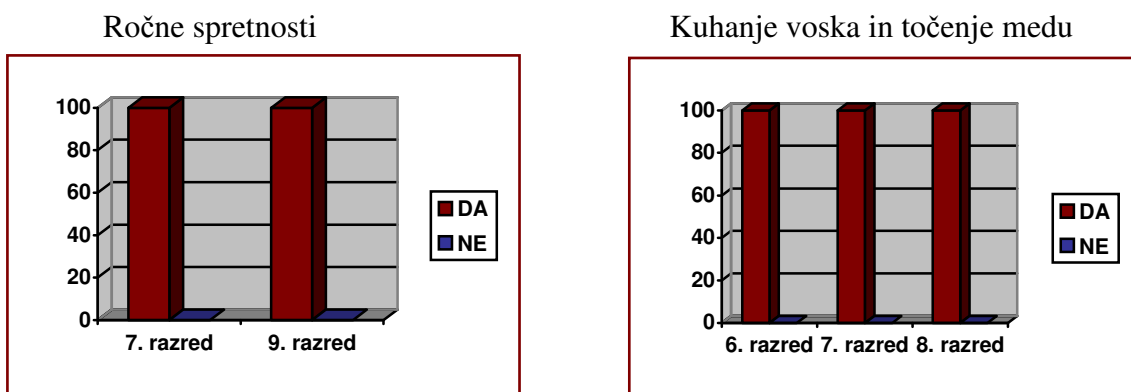
voska, saj so si lahko vzeli vlite svečke domov. Med mlajšimi sem se imel lepo in zdi se mi zanimivo, da so se učenci lotili projektne naloge na temo medgeneracijskega sodelovanja.« (Andrej Peter Štajdohar, ustno sporočilo 9, 14. 1. 2012.)

Fotografija 38: Andrej Peter Štajdohar. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 11. 1. 2012.)

3.3.4 Mnenje sodelujočih učencev o delavnicah ročnih spretnosti

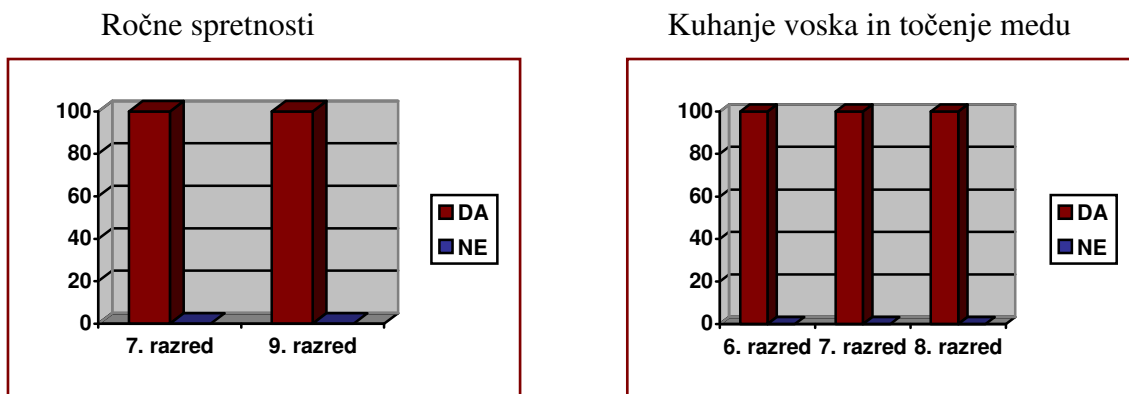
Na obeh delavnicah je sodelovalo 21 učencev. V delavnici ročnih spretnosti je bilo 10 učenk, in sicer 9 učenk iz 7. razreda in 1 učenka iz 9. razreda. V delavnici točenja medu in kuhanje voska je sodelovalo 11 učencev, od tega 6 učencev iz 6. razreda, 4 učenci iz 7. razreda in 1 učenec iz 8. razreda. Dan po delavnicah, 12. 1. 2012, smo udeležnim učencem razdelile anketne vprašalnike (*Priloga 8*).

Graf 8 in graf 9: Ali si se v delavnicah kaj naučil/-a?



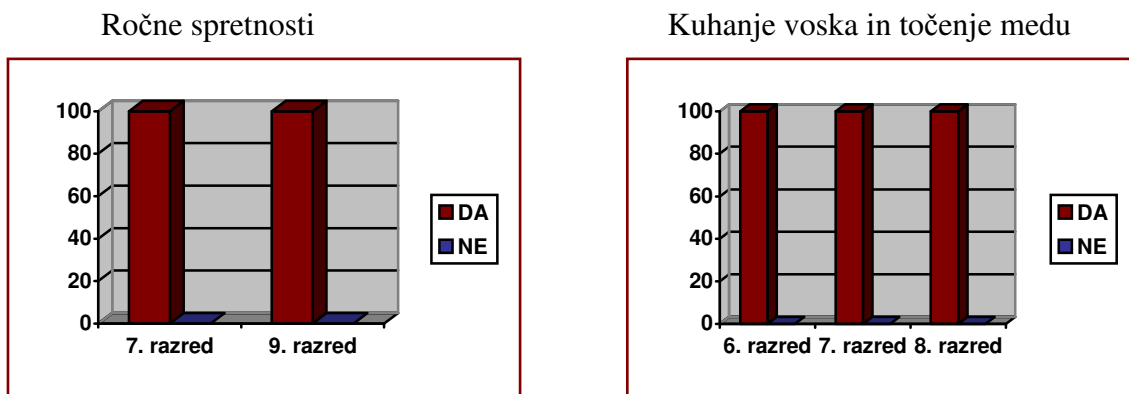
Grafa 8 in 9 prikazujeta, da so se učenci, ki so sodelovali v prvi in drugi delavnici, veliko naučili. Ustno so nam sporočili, da bodo pridobljeno znanje kvačkanja, točenja medu in izdelave sveč iz voska v bodoče z dedki in babicami še utrjevali in nadgrajevali.

Graf 10 in graf 11: Ti je bilo všeč?



Grafa 10 in 11 prikazujeta, da so bile vsem učencem delavnice všeč, saj so z zanimanjem opazovali in poslušali dedka in babico, se ob tem prijetno počutili in sami naredili svoj izdelek, ki so ga kasneje odnesli domov.

Graf 12 in graf 13: Bi želel/-a še več delavnic, kjer dedki in babice predstavljajo ljudski običaj?

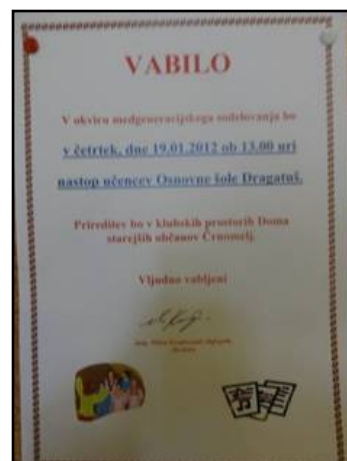


Z obeh grafov je razvidno, da bi vsi anketiranci hoteli biti tudi v prihodnje prisotni na takšnih delavnicah, kjer jim svoje znanje prikazujejo dedki in babice.

3.4 Obisk doma starejših občanov

Ob načrtovanju projektne naloge smo se odločile, da bi lahko obiskali dom starejših občanov. Iz vsakega razreda smo izbrale dva učenca, ki sta z nami obiskala starostnike. Dogovorili smo se, da jim bomo priredili kratek kulturni program (*Priloga 9*), v katerem bodo nastopili deklamatorji, pevci, tamburaši in harmonikar.

19. 1. 2012 smo se napotili v Dom starejših občanov Črnomelj. Na oglasni deski smo zagledali vabilo, ki ga je sestavil direktor doma mag. Milan Krajnc, univ. dipl. psih.



Fotografija 39 in fotografija 40: Direktor g. Milan Krajnc in njegovo vabilo. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)

V uvodu je Ana deklamirala pesem Spomini, Veronika pa nas je predstavila, ker je bila voditeljica celotnega kulturnega programa. Starejši so bili najbolj navdušeni nad našim harmonikarjem Tadejem, ki je zaigral pesmi, s katerimi se je dotaknil njihovih src. Ob zvenu harmonike so starostniki začeli prepevati.



Fotografija 41 in fotografija 42: Ana in Tadej nastopata. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)

Nastopili so tamburaši naše šole in ena izmed naših najboljših pevk, Eva. Pri obeh nastopih so se starejši spomnili pesmi svoje mladosti, saj so tudi sami nekoč igrali na tamburico ali peli. Starostniki so z veseljem peli zraven nastopajočih.



Fotografija 43 in fotografija 44: Tamburaši in pevka. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)

V kulturnem programu nismo imeli samo glasbenih točk, temveč tudi deklamacije. Vsebina pesmi je starostnike pretresla, zato je marsikateremu spolzela solza po licu.



Fotografija 45 in fotografija 46: Kaja in Veronika nastopata. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)

Naše prireditve se je udeležilo veliko število upokojencev, med njimi veliko bolnih, ki so jih pripeljale uslužbenke doma. Mladostniki so dosegli svoj cilj, saj so starejši pozabili na vse skrbi, bolečine in tegobe vsakdanjika ter se vrnili v svojo mladost.



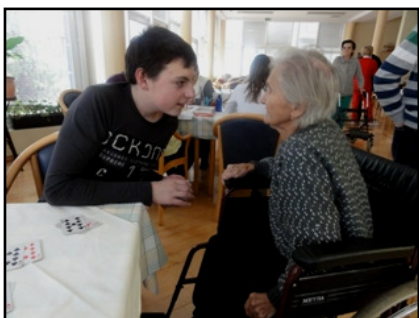
Fotografija 47 in fotografija 48: Starostniki med ogledom kulturnega programa. (Fotografirala: Kaja Metež, 19. 1. 2012.)

Po končani prireditvi smo se skupaj s starostniki igrali igre s kartami, kot so lustik, remi, poker, osel, prašiček, enka, bojna igra, vojna ...



Fotografija 49 in fotografija 50: Družabne igre. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)

Starostniki so nam zaupali podrobnosti iz življenja v šoli, doma, v prostem času, tudi službi ... Pripovedovali so tudi o življenju v svoji mladosti in o življenju v domu.



Fotografija 51 in fotografija 52: Starejši in mlajši se povezujejo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 19. 1. 2012.)

Nekateri učenci so se s starostniki igrali človek, ne jezi se, šah, damo, štiri v vrsto, črnega Petra in monopoli ter spomin. Povedali so nam, da so se v svoji mladosti večino teh iger že igrali. Predstavili pa so nam tudi nekaj iger, ki so se jih igrali v otroštvu.



Fotografija 53 in fotografija 54: Starejši in mlajši se dobro razumejo. (Fotografirala: Nina Helena Basarac, 19. 1. 2012.)



Starostnice so bile navdušene nad Tadejevim nastopom, zato jim je Tadej še enkrat zaigral ter se z njimi slikal.

Fotografija 55: Tadej in oboževalke. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 19. 1. 2012.)

Na koncu obiska smo se skupaj fotografirali. Starostniki so se zopet počutili mlade, mi pa modre. Spoznali smo, da se modrost in radost po svetu sprehajata z roko v roki.



Fotografija 56 in fotografija 57: Skupinski sliki. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 19. 1. 2012.)

3.4.1 Izjave starostnikov



Fotografija 58: Starostniki. (Fotografirala: Ana Štajdohar, 19. 1. 2012.)

Veronika Špiler, 84 let: »Bila sem zelo presenečena nad lepim kulturnim programom. Takih obiskov si še želim. Po zaključku smo se zabavali z mladimi. Jaz sem se igrala karte s simpatičnim harmonikarjem Tadejem.« (Veronika Špiler, ustno sporočilo 10, 19. 1. 2012.)

Marija Kobetič, 89 let: »Imela sem se resnično lepo. Tega res nisem smela zamuditi. Tadej je tako lepo igral na harmoniko. Pridite še kdaj.« (Marija Kobetič, ustno sporočilo 11, 19. 1. 2012.)

Martina Ivanetič, 86 let: »Igrali ste čudovito, tamburaši in harmonikar. Hočem, da še pridete.« (Marija Ivanetič, ustno sporočilo 12, 19. 1. 2012.)

Peter Ambrožič, 77 let: »Zelo mi je bilo všeč, še posebej harmonikar. Zelo je dober in priden. Tudi igranje s kartami mi je bilo všeč.« (Peter Ambrožič, ustno sporočilo 13, 19. 1. 2012.)

Angela Starešinič, 71 let: »Kulturni program je bil čudovit. Zelo dobro sem se počutila, ko sem z mladimi igrala človek, ne jezi se. Spominjajo me na moje vnuke.« (Angelika Starešinič, ustno sporočilo 14, 19. 1. 2012.)

Ana Švajger, 80 let: »Bilo je prelepo. Želim si še več takih popoldni, ko pridejo mladi k nam. Počutim se mlajšo in srečno. Hvala vam. Pridite še.« (Ana Švajger, ustno sporočilo 15, 19. 1. 2012.)

Ludovik Kobe, 98 let: »Bilo je lepo. Lepo ste peli in igrali. Pridite ponovno.« (Ludovik Kobe, ustno sporočilo 16, 19. 1. 2012.)

Jakob Bahor, 76 let: »Lepo, zelo lepo. Zadovoljen sem. Pohvalim vas in vaši mentorici. Enkratno. Želim si še več takih srečanj. Hvala vsem skupaj.« (Jakob Bahor, ustno sporočilo 17, 19. 1. 2012.)

Frančiška Malenšek, 80 let: »Vse je bilo lepo. Glasba – to je nekaj, kar imam najraje. Tudi sama sem včasih veliko pela. Hvala tudi, ker sem po dolgih letih znova igrala človek, ne jezi se.« (Frančiška Malenšek, ustno sporočilo 18, 19. 1. 2012.)

Marija Medic, 64 let: »Najlepši so mi bili tamburaši, harmonikar in pevka. Lepo, da ste prišli. Upam, da še kdaj pridete in nam popestrite dan.« (Marija Medic, ustno sporočilo 19, 19. 1. 2012.)

Ivana Cvitkovič, 60 let: »Bilo mi je všeč. Spomnila sem se svoje mladosti in svojega petja. Zapela sem zraven vas. Tudi jaz sem nastopala v šoli.« (Ivana Cvitkovič, ustno sporočilo 20, 19. 1. 2012.)

Katarina Petrič, 89 let: »Lepo ste igrali in peli. Tudi sama včasih pojem. Naša mladost je bila drugačna od vaše. Veliko smo delali in se manj igrali. Pri 25 letih sem začela delati v tovarni. Hvala vam in pridite nas ponovno obiskat.« (Katarina Petrič, ustno sporočilo 21, 19. 1. 2012.)

Malka Povše, 84 let: »Zelo lepo ste deklamirali. Všeč mi je bilo. Tudi sama sem napisala zbirko pesmi z naslovom Izdana srca.« (Malka Povše, ustno sporočilo 22, 19. 1. 2012.)

Fanika Puhek, 87 let: »Lepo je bilo. Lepo mi je bilo petje, harmonika in tamburice. Še pridite.« (Fanika Puhek, ustno sporočilo 23, 19. 1. 2012.)

Ana Žunič, 97 let: »Vrnila sem se v svojo mladost, ko sem vas zagledala. Mladi in lepi ste. Lepo je, da ste nas prišli obiskat. Pokazali ste, da vam je mar za nas.« (Ana Žunič, ustno sporočilo 24, 19. 1. 2012.)

3.4.2 Izjave mladostnikov



Fotografija 59: Mladostniki in mentorici. (Fotografiral: Alojz Puhek, 19. 1. 2012.)

Luka Kuzma, 13 let: »Imel sem se super in prijetno mi je bilo s starejšimi.« (Luka Kuzma, ustno sporočilo 25, 23. 1. 2012.)

Nina Helena Basarac, 14 let: »V domu starejših občanov mi je bilo prijetno, saj smo nemočnim ostarelim ljudem pričarali kulturni program, kasneje pa smo se skupaj tudi igrali razne igre ter izmenjavali besede. Presenetilo me je, koliko življenja se najde v takšnih ljudeh, in vesela sem, ker smo se tako dobro razumeli. Upam, da bomo obisk ponovili.« (Nina Helena Basarac, ustno sporočilo 26, 23. 1. 2012.)

Nuša Simonič, 14 let: »Imela sem se lepo. Škoda je le, da je bilo tako kratko.« (Nuša Simonič, ustno sporočilo 27, 23. 1. 2012.)

Ana Štajdohar, 12 let: »Imela sem se super. Med igranjem iger sem se pogovarjala s starejšima babicama in ena od njiju mi je povedala pesmico, ki so jo včasih prepevali. Igrale smo se človek, ne jezi se in zmagala je babica. Povedali so, da so uživali ob našem nastopu in med igranjem družabnih iger.« (Ana Štajdohar, ustno sporočilo 28, 23. 1. 2012.)

Kaja Metež, 12 let: »Upokojencem smo priredili predstavo, kasneje pa smo se z njimi igrali družabne igre. Bilo je zelo zabavno, kajti naučila sem se veliko novega in ugotovila, da ni pomembno koliko si star – vedno si otrok v sebi.« (Kaja Metež, ustno sporočilo 29, 23. 1. 2012.)

Veronika Plut, 12 let: »Imela sem tremo pred nastopom, vendar sem se pri igranju raznih iger sprostila in počutila sem se lepo, saj sem pomagala starejšim. Če bi še kdaj bilo kaj podobnega, bi z veseljem prišla. Dom starejših občanov ima odlične napolitanke.« (Veronika Plut, ustno sporočilo 30, 23. 1. 2012.)

Eva Puhek, 11 let: »Lepo je bilo, saj smo starejšim občanom obudili spomine na njihovo mladost in se z njimi pogovorili.« (Eva Puhek, ustno sporočilo 31, 23. 1. 2012.)

Tadej Žagar, 13 let: »Imel sem se dobro. Pri igri se je bilo zanimivo pogovarjati in poslušati otroštvo babic in dedkov. Pri igranju sem se počutil starejšega. Ko sem gledal starejše, sem se spomnil na svoje stare starše. Zelo so uživali med igranjem harmonike.« (Tadej Žagar, ustno sporočilo 32, 23. 1. 2012.)

3.5 Tujejezična delavnica zgodovine

Ker smo iz anketne analize (12. 1. 2012) ugotovile, da si učenci želijo še več takšnih delavnic, kjer svoje znanje prikazujejo babice in dedki, smo na šolo povabile babico in dedka, ki sta po rodu Angleža, a sta se pred 4 leti preselila k nam, v Belo krajino, na Belčji Vrh. Poslale smo jima prošnjo (*Priloga 10*), na katero sta se z veseljem odzvala. Na oglasno desko smo izobesile vabilo (*Priloga 11*) za učence od 6. do 9. razreda. Na našo šolo sta prišla 27. 1. 2012.

Dennis in Gill sta s seboj prinesla pripomočke iz Napoleonovega časa ter jih razstavila pred učenci. Tudi sama sta se oblekla v vojaka in žensko iz tistega časa. Dennis je v angleščini obujal zgodovino Napoleonove dobe ter predvsem njegovo vojskovanje. Poudaril je tudi, kaj se je dogajalo takrat na ozemlju današnje Slovenije.



Fotografija 60 in fotografija 61: Učenci pridno poslušajo. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)



Devetošolka Nina in hkrati projektantka ter devetošolec Jakob sta učencem prevajala iz angleščine v slovenščino. Njuno poznavanje angleškega jezika je več kot odlično.

Fotografija 62: Prevajalca Nina in Jakob. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)



Dennis je pokazal veliko predmetov iz časa Napoleona. Med njimi so se znašli kovček, puška, naboji, kovanci, zemljevid, posoda za hrano, vosek, sablja, svečnik itd. Gill pa je pokazala in predstavila žensko oblačilo, ki ga je imela na sebi. Učencem je bil še posebej všeč njen steznik.

Fotografija 63 in fotografija 64: Predmeti iz Napoleonovega časa. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)

Dennis je s seboj prinesel tudi uniformo francoskega vojaka. K sebi je poklical našega sošolca Aljaža, ga oblekel v uniformo in pri vsakem delu uniforme povedal, kako se je oblekel ter za kaj je služil. Največ smeha je vzbudila »kapa«, na kateri je bilo perje. Povedal je, da čim višje je segalo perje, tem višji čin je imel vojak.



Fotografija 65 in fotografija 66: Aljaž kot Napoleonov vojak. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)

Na koncu tujejezične delavnice smo se vsi skupaj slikali. Babica in dedek sta znova dokazala, da imata veliko znanja, ki je učencem še kako dobrodošlo, saj so delček zgodovine spoznali na drugačen način, hkrati pa so poslušali pravo pristno angleščino in se tudi sami v njej preizkusili. In obratno. Tudi starostnika sta se zabavala, ko sta bila v družbi mladostnikov.



Fotografija 67: Skupinska slika. (Fotografirala: Mojca Valenčak, 27. 1. 2012.)

3.5.1 Izjavi babice in dedka



Dennis Wraight: »It was interesting, because we had three groups: the young ones, the older ones and the third was a 'mix'. It was fun. [Bilo je zanimivo, ker smo imeli tri različne skupine učencev: najmlajše, starejše in mešane. Bilo je zabavno.]« (Dennis Wraight, ustno sporočilo 33, 27. 1. 2012.)

Fotografija 68: Dennis Wraight. (Fotografirala: Kaja Metež, 27. 1. 2012.)



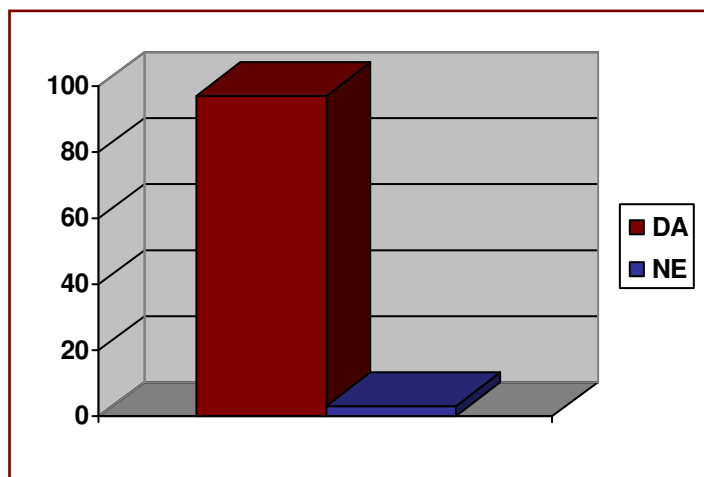
Gill Wraight: »It was a long day, a hard work and very interesting. I enjoyed myself with the children. Very good students. [Bil je dolg dan in težko delo, a kljub temu je bilo zelo zanimivo. Uživala sem z otroki. Učenci so bili zelo pridni.]« (Gill Wraight, ustno sporočilo 34, 27. 1. 2012.)

Fotografija 69: Gill Wraight. (Fotografirala: Kaja Metež, 27. 1. 2012.)

3.5.2 Mnenje sodelujočih učencev o tujejezični delavnici

Po končani delavnici smo sodelujočim učencem (skupaj 39 učencev) razdelile anketne vprašalnike (*Priloga 12*), s katerimi smo jih povprašale po njihovem mnenju o takšnem načinu medpredmetnega povezovanja.

Graf 14: Ali ti je bilo na delavnici všeč?



Graf 14 prikazuje, da je bilo 38 učencem (97,3 %) všeč na delavnici, kjer sta starostnika v tujem jeziku predstavila del zgodovine, in sicer Napoleonovo življenje in dobo. 1 učencu (2,7 %) pa takšna oblika poučevanja ni bila všeč.

Na vprašanje »**Kaj ti je bilo oz. ni bilo všeč?**« so anketiranci podali naslednje izjave:

- 24 učencem (61,7 %) je bila tujejezična delavnica v celoti všeč.
- 5 učencem (12,8 %) je bilo všeč, da sta jim učno uro zgodovine v angleščini pripravila babica in dedek.
- 4 učencem (10,3 %) so bile všeč stvari iz Napoleonovega časa (puška, sablja, ženski steznik, uniforme vojakov, svečnik, kovanci, krtača, črn vosek, naboji za puško, zemljevid Evrope, na katerem je Slovenija ...).
- 3 učencem (7,7 %) je bila všeč predstavitev Napoleonovega življenja.
- 2 učencema (5,1 %) je bilo všeč govorjenje v angleščini.
- 1 učencu (2,7 %) ta delavnica ni bila všeč, ker ni veliko razumel, povrhu tega pa mu ni všeč zgodovina.

4 POVZETEK

Medgeneracijsko sodelovanje je pomembno za vse nas in se odvija tudi na naši šoli. Že vrsto let učenci obiskujejo dom starejših občanov in za oskrbovance pripravljajo razne glasbene, plesne in pevske točke, skupaj z njimi urijo svoje ročne spretnosti ter jim krepijo spomin z različnimi družabnimi igrami. Prav tako našo šolo obiskujejo upokojeni dedki in babice, ki našim učencem v delavnicah predstavijo svoje znanje in spretnosti.

Medgeneracijsko sodelovanje je ena izmed dobrih stvari, h kateri naj bi vsak človek v vsakdanjem življenju nekaj prispeval. Da bi to razširile, smo se odločile, da bomo izvedle nov projekt *Ni pomembna starost, ampak sodelovanje*, s katerim smo se projektantke začele ukvarjati decembra 2011. Povezale smo se z našimi dedki in babicami ter z domom starejših občanov.

Na začetku izvajanja projekta smo dedkom in babicam naših učencev razdelile ankete, ki smo jih kasneje analizirale. Hotele smo raziskati dejansko stanje povezovanja starejših in mlajših. Kot drugo dejanje smo organizirale računalniški tečaj, ki smo ga vodile projektantke. Prisotne dedke in babice smo naučile osnove računalniškega opismenjevanja. Na podlagi rezultatov decembrske ankete smo na šolo povabile dedka in babico, ki sta nam z veseljem pokazala svoj talent. Učencem sta predstavila ljudske običaje, kot so kvačkanje, preja s kolovratom, točenje medu, kuhanje voska. Kot naslednje dejanje smo učenci obiskali Dom starejših občanov Črnomelj in starostnikom priredili kulturno prireditev ter jim popestrili vsakdanjik z različnimi družabnimi igrami in pogovorom. V projektno nalogo smo vključile tudi obisk Britancev Dennis in Gill Wraight, ki sta nam priredila zabavno tujejezično delavnico zgodovine, pri kateri so sodelovali vsi učenci naše šole.

Dosegle smo cilj projekta, in sicer starejši so bili aktivnejši in so se počutili koristnejše, mlajši pa so od njih pridobili nova znanja in spretnosti. Ko se starejši aktivno starajo, so posledično bolj zadovoljni z življenjem, čutijo se povezani z družbo in dobijo občutek, da je nekemu mar zanje. Mlajši pa vzpostavijo spoštljiv odnos do tradicije in kulturnih vrednot starejših, spoznajo način življenja svojih dedkov in babic ter pridobijo na samostojnosti.

Mlajši in starejši smo spoznali, da je medgeneracijsko sodelovanje prijetno ter da je izmenjevanje izkušenj lahko poučno, koristno in predvsem zabavno.

Ker je projekt prinesel pozitivne rezultate, smo se odločile, da ga bomo še naprej izvajale ter poskušale pritegniti še več starejših k sodelovanju.